

синдрому найчастіше є схуднення, загальна слабкість, тахікардія, задишка, які сприймають за вікові зміни, рідше спостерігаються підвищення температури тіла й нічна пітливість. Стетоакустичні зміни маскуються емфіземою, пневмосклерозом, частим супровідним бронхітом. Пошук мікобактерій ТБ ускладнюється утрудненим відкашлюванням харкотиння, тому потрібні багаторазове бактеріоскопічне дослідження і посіви матеріалу на поживні середовища. Реакція на туберкулін негативна у 20 % хворих на ТБ пацієнтів, іноді з'являється із запізненням — через 72–96 год після внутрішньошкірної проби. Для диференціальної діагностики використовують бронхоскопію, яку особи похилого віку переносять задовільно. Протипоказання до неї загальноприйнятні. У зв'язку з утрудненим очищенням бронхів від контрастної речовини бронхографія має обмежене застосування.

Pulmonary tuberculosis in elderly and senile age

A.V. Boiko

Bukovinian State Medical University, Chernivtsi, Ukraine

Detection of tuberculosis (TB) in elderly and senile age dictated by the peculiarities of physiological and pathological processes. In the elderly often decreases diagnostic value of many symptoms manifested combination of multiple diseases that manifest syndrome reciprocal encumbrance of disease, arises the need for innovative approaches to the diagnosis of TB. ■

Виникнення побічних реакцій на антимікобактеріальні препарати у хворих на туберкульоз із порушеннями деяких показників білкового обміну та гепатобілярної системи

I.O. Galan, Yu.A. Varchenko

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, Київ, Україна

Побічна дія лікарських препаратів (ПДЛП) є однією з актуальних проблем клінічної медицини, зокрема й фтизіатрії. Частий розвиток побічних реакцій під час антимікобактеріальної терапії (АМБТ) у хворих на туберкульоз легень є вагомим чинником негативного впливу на ефективність лікування цієї патології.

Мета роботи: вивчення виникнення побічних реакцій на антимікобактеріальні препарати у хворих на туберкульоз із порушеннями показників білкового обміну та гепатобілярної системи.

Матеріали та методи. Обстежено 100 хворих з поширеним уперше виявленим туберкульозом легень. Для характеристики білкового обміну визначали загальний вміст амінокислот у крові та аміаку. Функціональний стан печінки оцінювали за результатами біохімічних тестів: рівня загального білірубину, тимолової проби, рівнів аланінамінотрансферази (АЛТ) та аспартатамінотрансферази (АСТ).

Результати та обговорення. У всіх пацієнтів основної групи з виразними симптомами інтоксикації та поширеним специфічним процесом у легенях знижені загальний рівень амінокислот в 1,3 разу, рівень загального білка — до $(70,2 \pm 2,34)$, а також підвищені показники функції печінки: АЛТ — до $(0,68 \pm 0,09)$ мкмоль/л, тобто в 1,8 разу, АСТ — до $(0,42 \pm 0,08)$ мкмоль/л, тобто в 1,9 разу, тимолової проби — до $(3,5 \pm 0,35)$ одиниць, або в 1,4 разу. Рівень аміаку був підвищеним до 0,890 мг в 100 мл сироватки до початку лікування. Це один з кінцевих продуктів обміну амінокислот, а знешкоджує його токсичний вплив печінка. Підвищення рівня аміаку прямо пропорційне інтенсивності інтоксикації, воно впливає на частоту виникнення і виразність побічних реакцій на хіміопрепарати. Це свідчить про те, що в процесі хіміотерапії у хворих уражаються гепатоцити.

Висновки. У хворих з поширеним туберкульозом легень із виразними симптомами інтоксикації порушені білковий обмін і функції гепатобілярної системи. Такі зміни свідчать про гепатотоксичну або змішану побічну дію антимікобактеріальної терапії. При цьому існує взаємозалежність між побічними реакціями на антимікобактеріальну терапію та станом гепатобілярної системи і білкового обміну. Перспективи досліджень полягають у подальшому вивченні механізмів розвитку зазначених метаболічних порушень, їхнього впливу на клінічний перебіг туберкульозного процесу з метою розробки ефективних методів патогенетичної терапії хворих на туберкульоз легень.

Origin adverse reactions to antimycobacterial drugs in patients with tuberculosis in violation of some rates of protein metabolism and hepatobiliary system

I.O. Galan, Yu.A. Varchenko

O.O. Bogomolets National Medical University, Kyiv, Ukraine

In patients with widespread pulmonary tuberculosis (Tb) with severe symptoms of intoxication have been violated protein metabolism and function of the hepatobiliary (HB) system. Changing these indicate the presence of hepatotoxic side effects or mixed antimycobacterium drugs (AMBD). Thus, there is interdependence between the occurrence of adverse reactions to AMBD and as HB and protein metabolism. Prospect research is to further study the mechanisms of these metabolic disorders and their impact on the clinical course of Tb process in order to develop new effective methods of pathogenetic therapy of patients with Tb. ■